

אתער תרנגולא דלעילא, ואמר, קומו פל אינון דשינתא בחוריהון, הא שענתא איהי לאתחברא איילתא בבבלה. זפאה איהו פל בר נש דיקום בפלגות ליליא לאתעסקא באורייתא. דקודשא בריה הוא וכל צדיקייא אציתו לקליה. הדא הוא דכתיב, (שם ח יג) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני.

ובהאי שענתא, מאן דאתעסק באורייתא, איתרק עליה חד חוטא דחסד. ובהאי שענתא, קודשא בריה הוא ירד לגנו. למי ירד, לערוגות הבושם. ומאן אינון ערוגות הבושם, הדא הוא דכתיב, (שמות ל כג) בשמים ראש. ומאן אינון, צדיקים.

רעות בגנים, בגן עדן דלעילא, וגן עדן דלתתא, דאיקרי העולם הזה, והעולם הבא. ללקוט שושנים, מאן אינון שושנים. אליון צדיקייא דאתעסקו באורייתא, ואינון דמרחשן אורייתא בשפנותיהו. הדא הוא דכתיב, שושנים, אל תקרי שושנים, אלא שושנים, שאפילו בקבר רוחשות תורה.

אמר ליה, וכי לאינון דאתעסקון באורייתא קטיל לון קודם זמנם, ואינון צדיקים דלא חבו. תא חזי, ירבעם בשענתא דהוה ינוקא, הוה זפאי, ולא הוה ליה חובה, אמר הקדוש ברוך הוא למלאך המות, זיל ואיתי לירבעם בן נבט.

בהווא שענתא אמרו מלאכי השרת, (תהלים ח יב) ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ. מה דאיהו שמך איהו אדיר ביה, והוא צדיק, אנה ליה, ועל זכותא דיליה ייתי שפע לנא.

אמר להון קודשא בריה הוא, אי רעוא דילכון דאשבוק ליה, אנא שביק ליה.

הנה השעה היא לחבר האילת עם בעלה. אשריו כל אדם שיקום בחצות הלילה להתעסק בתורה, שהקדוש ברוך הוא וכל הצדיקים מקשיבים לקולו. זהו שכתוב היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני (שם ח). ובשעה הזו, מי שמתעסק בתורה, מוריק עליו חוט אחד של חסד. ובשעה הזו הקדוש ברוך הוא ירד לגנו. למי ירד? לערוגות הבושם. ומי הם ערוגות הבושם? זהו שכתוב (שמות ל) בשמים ראש. ומי הם? צדיקים. רעות בגנים - בגן העדן שלמעלה וגן העדן שלמטה, שנקרא העולם הזה והעולם הבא. ללקט שושנים, מי הם השושנים? אלו הצדיקים שהתעסקו בתורה, ואותם שמרחשים תורה בשפתותיהם. זהו שכתוב שושנים, אל תקרי שושנים אלא שושנים, שאפילו בקבר רוחשות תורה.

אמר לו: וכי לאותם שמתעסקים בתורה הורג אותם קדם זמנם, והם צדיקים שלא חטאו? בא וראה, בשעה שירבעם היה תינוק, היה זפאי, ולא היה לו חטא. אמר הקדוש ברוך הוא למלאך המות: לך ותביא את ירבעם בן נבט.

באותה שעה אמרו מלאכי השרת, (תהלים ח) ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ. מה ששמך הוא אדיר בו, והוא צדיק - הנח לו, ועל זכותו יבוא לנו שפע. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אם רצונכם שאעזב אותו, אני עוזב אותו.

אמר להון קודשא בריה הוא, אי רעוא דילכון דאשבוק ליה, אנא שביק ליה.

וּבַתֵּר פֶּן נִפְק לְתַרְבוֹת רָעָה, וְעֵבִיד תִּירֵי עֲגָלִי
 דְּדַהֲבָא, וְהָטָא וְהֶחֱטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל. (דף
 נט"ט א') אָמַר לְהוֹן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָרִיפֵל
 שְׁפַע דְּהוּה יְהִיב לְכוּן, אַתְּהַפֵּן לְכוּן בְּזוּהָמָא,
 לֹא הוּה טַב לְכוּן דְּתִיתִי לִיה הָכָא בְּשַׁעְתָּא
 דְּהוּה זַפְאִי, וְהוּה אוֹלִיף לִיה מַטְטְרוּן
 אוֹרִייתָא. בְּשַׁעְתָּא הֵיא, פְּתַחוּ פְּלָהוּ וְאִמְרוּ,
 (תהלים קיט קלו) צְדִיק אֶתָּה ה' וְיִשָּׁר מִשְׁפָּטֶיךָ. וְעַל
 דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יֵרַד לְגַנּוּ לְלִקּוּט שׁוֹשְׁנִים.
 פְּתַח יְנוּקָא וְאָמַר, (מיכה ו א) עַמִּי מָה עָשִׂיתִי לָךְ
 וּמָה הִלְאֵתִיךְ עֲנֵה בִי. קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 בַּחֲבִיבוּתָא דְאִית לִיה עִם יִשְׂרָאֵל, קָרָא לְהוֹן
 עַמִּי. מָה עָשִׂיתִי לָךְ, לְמָה עָשִׂיתִי לָךְ. אֲלָא
 דְתַזְלוּן לְבַתִּי כְּנִסְיוֹת וּלְבַתִּי מְדַרְשׁוֹת,
 וְתַסְהִידוּ בִי דְאֵנָּא אֶחָד, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב,
 (דברים ו ד) ה' אֶחָד. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב עֲנֵה בִי.

וְאָחַר כֶּף יֵצֵא לְתַרְבוֹת רָעָה,
 וְעֵשָׂה שְׁנֵי עֲגָלֵי זָהָב, וְחָטָא
 וְהֶחֱטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל. אָמַר לָהֶם
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הָרִי כָּל הַשְּׁפַע
 שְׁהִיָּה גוֹתֵן לָכֶם, הִתְהַפֵּן לָכֶם
 לְזוּהָמָא. לֹא הָיָה טוֹב לָכֶם
 שְׁהִבְאֵתוּ לָכֶם בְּשַׁעָה שְׁהִיָּה
 זַכָּאִי, וְהָיָה מְלַמֵּד אוֹתוֹ מַטְטְרוּן
 תּוֹרָה? ! בְּאוֹתָהּ שַׁעָה פְּתַחוּ כָּלֶם
 וְאִמְרוּ, (תהלים קיט) צְדִיק אֶתָּה ה'
 וְיִשָּׁר מִשְׁפָּטֶיךָ. וְעַל זֶה הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא יֵרַד לְגַנּוּ לְלִקּוּט
 שׁוֹשְׁנִים.

פְּתַח הַתִּינוּק וְאָמַר, (מיכה ו) עַמִּי
 מָה עָשִׂיתִי לָךְ וּמָה הִלְאֵתִיךְ עֲנֵה
 בִי. הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בַּחֲבִיבוּת
 שֵׁישׁ לוֹ עִם יִשְׂרָאֵל, קָרָא לָהֶם:
 עַמִּי, מָה עָשִׂיתִי לָךְ? לְמָה עָשִׂיתִי
 לָךְ? אֲלָא שְׁתַּלְכוּ לְבַתִּי כְּנִסְיוֹת
 וּלְבַתִּי מְדַרְשׁוֹת, וְתַעֲיִדוּ בִי שְׁאֲנִי
 אֶחָד. זֶהוּ שְׁכַתוּב (דברים ו) ה' אֶחָד.
 זֶהוּ שְׁכַתוּב עֲנֵה בִי.

תַּעֲיִדוּ שְׁאֲנִי אֶחָד, וּמַתְעַלָּה עַל
 הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבַּעִים וּשְׁתַּיִם תְּבוּת,
 שֶׁהֵם בְּפִרְשֵׁת קְרִיאַת שְׁמַע מִן
 וְאֶהְבֵּת עַד וְהָיָה, וְתַעֲשׂוּ לִיחָד
 שְׁמִי צְלִיכֶם. וְהוּא הַשֵּׁם בְּדִגְמַת
 הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבַּעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת.
 וּבִשְׁם שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם תְּבוּת
 יֵשׁ בְּפִרְשֵׁת קְרִיאַת שְׁמַע מִן וְהָיָה
 עַד וּשְׁמֹתָם. וּבִשְׁם שֶׁל חֲמִשִּׁים
 תְּבוּת מִן וּשְׁמֹתָם עַד סוּף
 הַפְּרָשָׁה, כְּחֻשְׁבוֹן שְׁעָרֵי בִינָה.
 וּבִשְׁם שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם מִן
 וַיֹּאמֶר עַד סוּף הַפְּרָשָׁה.

וְאוֹתָן אַרְבַּע פְּרָשׁוֹת עִם שְׁתַּיִם
 עֲשֵׂרָה תְּבוּת שֵׁישׁ בְּקְרִיאַת שְׁמַע,
 (שני חודים) צְלִיזוֹנִים, יַעֲשׂוּ כָּלֶם
 מְאֵתִים וְאַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה,
 כְּחֻשְׁבוֹן מְאֵתִים אַרְבַּעִים
 וּשְׁמוֹנָה אֵיבָרִים. וְכָל אִישׁ
 שִׁיקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע פְּרָאוּי, כָּל
 תְּכָה וְתְכָה מִשְׁפִּיעָה בְּכָל אֵיבָר
 וְאֵיבָר שְׁלוֹ. וְאֵם הָאִישׁ לֹא יִקְרָא

תַּסְהִידוּ דְאֵנָּא חַד, וּמַתְעַלָּה עַל שְׁמָא דְמ"ב
 תִּיבִין, דְאֵינּוּן בְּפִרְשֵׁת קְרִיאַת שְׁמַע,
 מִן וְאֶהְבֵּת עַד וְהָיָה. וְתַעֲבִידוּ לִיחָדָא שְׁמִי
 עַלִּיכּוֹ. וְאִיהוּ שְׁמָא פְּדוּגְמָא שְׁמָא דְמ"ב
 שְׁמָהֵן.

וּבִשְׁמָא דְשְׁבַעִין וְתִרְיָן תִּיבִין, דְאִית בְּפִרְשֵׁת
 קְרִיַת שְׁמַע, מִן וְהָיָה עַד וּשְׁמֹתָם.
 וּבִשְׁמָא דְחֲמִשִּׁין תִּיבִין, מִן וּשְׁמֹתָם עַד סוּף
 פְּרָשָׁתָא, כְּחֻשְׁבוֹן שְׁעָרֵי בִינָה. וּבִשְׁמָא
 דְשְׁבַעִין וְתִרְיָן, מִן וַיֹּאמֶר עַד סוּף הַפְּרָשָׁה.
 וְאֵינּוּן אַרְבַּע פְּרָשׁוֹת, עִם תְּרִיסַר תִּיבִין דְאִית
 בְּקְרִיאַת שְׁמַע, (תריין חודים) עִילָאִין,
 יַתְעַבִּידוּ כְּלָהוּ מְאֵתָן וְאַרְבַּעִין וְתַמְנִיא,
 כְּחֻשְׁבוֹן מְאֵתִים וּשְׁמוֹנָה וְאַרְבַּעִים אֵבָרִים. וְכָל
 אִינְשׁ דִּיקְרִי קְרִיַת שְׁמַע כְּדָקָא יְאוּת, כָּל תִּיבָה
 וְתִיבָה מִשְׁפִּיעָה בְּכָל אֵבָר וְאֵבָר דִּילִיָּה. וְאִי
 אִינְשׁ לֹא יִקְרִי קְרִיַת שְׁמַע בִּימְמָא וּבְלִילָא,

כָּל אָבֵר וְאָבֵר דִּילִיָּה יִתְמָלִי מִן רוּחַ רָעָה,
וּמִכָּל מַלְיָן וּמִרְעִין בִּישִׁין דְּעֵלְמָא.

אָמַר יְנוּקָא, תְּלַת תִּיבִין אֵינוּן, דְּחִסְרִין מִן
קִרְיַת שְׁמַע, מִן רמ"ח תִּיבִין, וּבִמְה
אֲשַׁתְּלִימוּ. אָמַר, אֲנָא שְׁמַעְנָא מֵאַבָּא, עִם ה'
אֱלֹהֵיכֶם אָמַת.

פְּתַח סְבָא דִּינוּקָא וְאָמַר, (קהלת ט יד) עֵיר קִטְנָה
וְאֲנָשִׁים בְּהָ מְעֵט וּגּוֹ', וּמֵצָא בְּהָ יֶלֶד
מִסְפֵּן חֲכָם וּגּוֹ'. תָּא חֲזִי, עֵיר קִטְנָה, דָּא תִּיבַת
נַח. וְאֲנָשִׁים בְּהָ מְעֵט, אֱלוֹ אֲשַׁתּוֹ וּבָנָיו וּנְשֵׁי
בָנָיו, וְחַיּוֹת וְעוֹפוֹת וּבְהֵמוֹת. וְכָא אֱלִיָּה מְלָךְ
גְּדוֹל וְסַבֵּב אוֹתָהּ, זֶה יֵצֵר הָרַע. וּמֵצָא בְּהָ אִישׁ
מִסְפֵּן וְחֲכָם, דָּא נַח. וּמְלִט הוּא אֶת הָעֵיר
בְּחֻכְמָתוֹ.

סְתְרֵי תוֹרָה:

סְעוּדַתִּי דְשַׁבַּת בְּכָל אֵינוּן אוֹכְלוֹסִין עֵילְאִין.
(שמות טז כה) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכַלוּהוּ הַיּוֹם
כִּי שַׁבַּת הַיּוֹם לִיהוּה. הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֶהוּ
בַשָּׂדֶה. תְּלַת זְמַנִּין הַיּוֹם, כְּחוֹשְׁבֵן תְּלַת
סְעוּדַתִּי, דְּאִתְקַרְיָאוּ עֲנָג. וּמַהוּ עֲנָג. הַדָּא הוּא
דְכֻתִּיב, (ישעיה נח יג) וְקִרְאתָ לְשַׁבַּת עֲנָג. (בראשית ב
י) וַנְהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן. וּבְחוֹשְׁבֵן
תְּלַת גְּלוּיּוֹת, שְׁאָמַר מֹשֶׁה כְּנִגְדֵן אֶהְיֶה
אֶהְיֶה אֶהְיֶה תְּלַת זְמַנִּין.

אֲנָא אֶהְיֶה עִמְכוֹן בְּגִלוּתָא קְדָמָא, הַדָּא הוּא
דְאָמְרוּ, גְּלוּ לְמִצְרַיִם שְׂכִינָה עִמָּהֶם. וְאֲנָא
אֶהְיֶה עִמְכוֹן בְּגִלוּתָא תְּנִינָא, הַדָּא הוּא
דְאָמְרוּ, גְּלוּ לְבָבֵל שְׂכִינָה עִמָּהֶם. וְאֲנָא אֶהְיֶה
עִמְכוֹן בְּגִלוּתָא תְּלִיתָא, הַדָּא הוּא דְאָמְרוּ,
גְּלוּ לְיוֹן שְׂכִינָה עִמָּהֶם. אֶהְיֶה רְבִיעָא לֹא
גִילָה לְהוֹן, אֱלָא (ישעיה ס כב) אֲנִי ה' בְּעַתָּה
אֲחִישָׁנָה. זְכוּ אֲחִישָׁנָה, לֹא זְכוּ בְּעַתָּה.

קִרְיַאת שְׁמַע בַּיּוֹם וּבְלֵילָה, כָּל
אִיבֵר וְאִיבֵר שְׁלוֹ יִתְמַלֵּא מִרוּחַ
רָעָה, וּמִכָּל דְּבָרִים וּמִחֲלוֹת רָעוֹת
שֶׁל הָעוֹלָם.

אָמַר הַתִּינוּק: שְׁלֹש תִּבּוֹת הֵן
שְׁחִסְרוֹת מִן מֵאֲתִים אַרְבַּעִים
וּשְׁמוֹנָה הַתִּבּוֹת, וּבִמְה נְשַׁלְמוֹת?
אָמַר: אֲנִי שְׁמַעְתִּי מֵאַבָּא, עִם ה'
אֱלֹהֵיכֶם אָמַת.

פְּתַח הַסְבָּא שֶׁל הַתִּינוּק וְאָמַר:
(קהלת ט) עֵיר קִטְנָה וְאֲנָשִׁים בְּהָ
מְעֵט וּגּוֹ', וּמֵצָא בְּהָ יֶלֶד מִסְפֵּן
וְחֲכָם וּגּוֹ'. כָּא וְרָאָה, עֵיר קִטְנָה
- זֹו תִּבַּת נַח. וְאֲנָשִׁים בְּהָ מְעֵט
- אֱלוֹ אֲשַׁתּוֹ וּבָנָיו וּנְשֵׁי בָנָיו,
וְחַיּוֹת וְעוֹפוֹת וּבְהֵמוֹת. וְכָא
אֱלִיָּה מְלָךְ גְּדוֹל וְסַבֵּב אוֹתָהּ - זֶה
יֵצֵר הָרַע. וּמֵצָא בְּהָ אִישׁ מִסְפֵּן
וְחֲכָם - זֶה נַח. וּמְלִט הוּא אֶת
הָעֵיר בְּחֻכְמָתוֹ.

סְתְרֵי תוֹרָה

סְעוּדוֹת הַשַּׁבַּת, בְּכָל אוֹתָם
הַהִמוּנִים הָעֵלְיוֹנִים. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֲכַלוּהוּ הַיּוֹם כִּי שַׁבַּת הַיּוֹם לֵה.
הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֶהוּ בַשָּׂדֶה. שְׁלֹש
פְּעָמִים הַיּוֹם, כְּחוֹשְׁבֵן שְׁלֹש
סְעוּדוֹת, שְׁנִקְרָאוּ עֲנָג. וּמַהוּ עֲנָג?
זֶהוּ שְׂכִינָתוֹ (ישעיה נח) וְקִרְאתָ
לְשַׁבַּת עֲנָג. (בראשית ב
י) וַנְהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן. וּבְחוֹשְׁבֵן
שְׁלֹש גְּלוּיּוֹת שְׁאָמַר מֹשֶׁה כְּנִגְדֵן
אֶהְיֶה אֶהְיֶה אֶהְיֶה שְׁלֹש
פְּעָמִים.

אֲנִי אֶהְיֶה עִמְכֶם בְּגִלוּת
הַרְאִשׁוֹנָה, זֶהוּ שְׁאָמְרוּ, גְּלוּ
לְמִצְרַיִם - שְׂכִינָה עִמָּהֶם. וְאֲנִי
אֶהְיֶה עִמְכֶם בְּגִלוּת הַשְּׁנִיָּה, זֶהוּ
שְׁאָמְרוּ, גְּלוּ לְבָבֵל - שְׂכִינָה
עִמָּהֶם. וְאֲנִי אֶהְיֶה עִמְכֶם בְּגִלוּת
הַשְּׁלִישִׁית, זֶהוּ שְׁאָמְרוּ, גְּלוּ לְיוֹן
- שְׂכִינָה עִמָּהֶם. אֶהְיֶה רְבִיעִי לֹא
גִילָה לְהֵם, אֱלָא (ישעיה ס) אֲנִי ה'
בְּעַתָּה אֲחִישָׁנָה. זְכוּ - אֲחִישָׁנָה,